

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica dei Fabbri, št. 2, III.
Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.

Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.

Poštno - hranilnični račun
št. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica delle Poste št. 9. Spre-
jema naročnino, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarje“
je za vse leto naprej po pošti
K 6.— za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno peti vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Narodnost nad vse?

Kdor ima to nevhvaležno nalogo, da mora vsak dan pregledati mnogo časopisov in spremljati dan za dnevom pojave javnega življenja, opazja pri treznem razmišljanju, da stopa vedno bolj v ospredje narodno vprašanje.

Večkrat se sicer govori o mirovni konferencah, o narodnih pobratimstvih, kompromisih itd., vendar dejstvo stoji, da je prepad med narodi od dne do dne globlji. Priznamo tudi radi, da je narodnost od Boga, ki hoče imeti tu na svetu tako raznolikost, da bi posamezni odlomki človeškega rodu v pošteni medsebojni tekmi napredovali in se spopolnjevali. Tudi podpišemo, če hočete z obema rokama ženialne Krekove besede, da je narod rodbina, iz katere smo prejeli veliko duševnega kapitala, ki jej ga moramo s hvaležnostjo in poštovanjem vračati.

Kar nas pa zelo žali, je le ona do skrajnosti prenapeta narodnostna ideja in izključivost, ki se je v zadnjem času razvila tako, da nam pogled v bližnjo prihodnost ne nudi nič kaj tolažilnega. Danes bi lahko rekli z velikim učenjakom in apologetom Weissom: „Zopet smo na stališču starega veka, celo pod njim. Nimamo sicer več besede barbar za vse tiste, ki onstran naših mejnikov dihaajo zrak pod nebom; toda med nami omikanci opravljajo besede plemine in narod isti posel. V čem se naš narodnostni princip, naše plemensko sovraštvo loči od barbarske teorije starih, je težko povedati. Germani in Romani, Madjari, Čehi, Nemci, Rusi, Poljaki, Francozi, Italijani, Arijci in Semiti, vse to so besede, ki milijone ne samo elektrizirajo, ampak jih tudi razvnamajo k ostremu sovraštvu, k vsaki žalitvi, sramotitvi, preziranju in celo h krvavem nasilju“. Kdo ne sprevidi, da je tako početje nekrščansko, nečloveško.

Da se tega ne zaveda ali noče zavedati ono časopisje, ki se je od-

tujilo blagodejnim resnicam vse narode objemajoče katoliške cerkve, temu se nikakor ne čudimo. Pač pa se čudimo in ne malo nas skrbi, ko opazimo, da je tudi v katoliškem časopisju raznih političnih struj in jezikov narodni princip vedno bolj v ospredju, tako da bomo morali tudi pri nekaterih takozvanih katoliških listih govoriti o skoro absolutni narodnosti. Vedno bolj postaje težko, da rekli bi, nemožno, da bi se katoliški elementi raznih narodov v naši širji domovini Avstriji združili v kako skupno akcijo. Sovraštvo je že preveliko, nezaupnost preveč izrazita. Tudi VII. katoliški avstrijski shod na Dunaju naj bo priča, da smo avstrijski katoličani v medsebojni ljubezni in vstrpljivosti ...nazadovali. — Ne spuščamo se tu v vprašanje, kjer je glavna krivda, dovolj da smo konstatirali dejstvo, ki je vse prej, kot razveseljivo.

In škodo, kdo jo trpi? Trpimo jo vsi skupaj, krivi in manj krivi, ker povsem nedolžnega boš v takih stvareh zaman iskal. Za kulisami pa „tertius gaudet“, se raduje brezbožna framazonska družba, ki je sicer po svojem bistvu in namenu internacionalna, ki se pa vendar nič ne pomišlja, poleg drugih sredstev posluževati se tudi narodnostnega načela, da doseže svoj namen: združiti vse človeštvo v veliko republiko, v kateri bo samo en bog, to je človeštvo. — Kako pogubno bi bilo za naš Slovence, če bi pri svojem mahanju po Italijanih in Nemcih ali v defenzivi proti njihovi agresivnosti, v navdušenju za obstrukcijo ali pri zidanju jugoslovanske države v okvirju habsburške monarhije zagazili vedno bolj v nastavljene mreže, da pozabimo na to, za kar smo ne samo Slovenci, ampak sploh vsi narodi brez izjeme na svetu, in da je zadnji cilj vseh stvari Bog. Iz ust globokega slovenskega misleca smo nedavno slišali: „Star mož sem že in veliko let že opazujem slovensko politiko, pa si ne upam izreči še o njej zadnje besede ali sodbe, to pa lahko rečem, da v

verskih stvareh ne gremo prav nič na bolje“.

Zdelo se nam je potrebno v vrsticu sedanjega političnega življenja na to opozoriti, ker noče tega storiti noben drug slovenski list. Ne pozabimo, kako krasen in k vztrajnosti bodreč namen delovanja naj ima vse naše delo za delo in narodnost: Pribojevati svojemu narodu v božjem in človeškem pravu zajamčene pravice, vstvarjati vse materielne predpogoje pravega blagostanja, dvigati narod v omiki in izobrazbi, vse to pa v tisti smeri, v kateri se mora gibalati vse na svetu, v smeri k Bogu, ki je kakor vseh posameznikov, tako tudi narodov početek in zadnji cilj, vse to v to svrhu, da postanejo udje narodovi zvesta podoba večnih in nebeških čednosti, v čemer je utemeljena njihova časna in večna sreča¹.

¹ Voditelj 1907. str. 352.

II. Hrvaško-slovenski vsedi-jaški kat. shod v Spljetu.

Ta shod je bil nekaj izvenrednega. Že število dijaštva — nad 750 — in pokrajine, iz katerih so ti mladi ljudje prišli, govori cele strani. Od krajske meje do Zemuna, od Istre do Kotora so bili zastopani na tem impozantnem shodu skoro vsi srednješkolski zavodi, da pokažejo pred vsem slovanskim in hrvatskim narodom, kako se hoče slovenska in hrvatska inteligentna mladina bojevati za narod pod zastavo katoliške cerkve. Ne smete si pa misliti, da so bili to morda sami bogoslovci, ne bilo je med zborovavci nad 500 lajkov.

Že na Reki se je videlo, da bo shod izredno dobro obiskan. Posebni dijaški vlak je pripeljal v smeri od Zagreba sem veliko število dijakov iz Hrvaške, Slavonije in Bosne. Parnik „Daniel Erno“ je popeljal nad 400 dijakov v Dalmacijo. Na poti proti Spljetu se je parnik ustavil tudi v Zadru, da sprejme tamošnje dijake. Tu nas je neka fakinaža napadla s kamenjen in dva bogoslovca, en Slovenec in en Hrvat, sta bila lahko ranjena na glavi Policija, ki je vse to vedela in bi bila tudi lahko preprečila, se ni niti ganila.

V Spljetu nas je pričakoval o na obali mnogo občinstva. Katoliško dijaštvo je pozdravilo meščane s himno „L'epa naša domovina“, ki smo jo peli tudi še ob drugih prilikah. Prebi-

valstvo se je držalo do nas več ali manj indifrentno, vendar je napravilo dostojanstveno vedenje katoliških dijakov na občinstvo globok utis. Red po mestu je vzdrževalo redarstvo in orožništvo, ker se je bati, da ne napadejo socialni demokratje mirne dijake. Pripetilo pa se ni ničesar. Katoliško dijaštvo je mirno korakalo po ulicah na svoja zborovanja v mestno gledališče in se tudi mirno vračalo s svojo zastavo na čelu.

Shod je trajal dva dni. Skupnim zboranjem je predsedoval phil. Velimir Deželić Zagreba, sin vnuk slavnih pisateljev. Shod pozdravil v vznešenih besedah tudi spletiški župan Mihaljević v imenu mesta Spljeta in kanonik spljetskega kapitlja v imenu spljetskega Nakiča, ki je bil ta čas zadržan na evharističnem sestanku v Dubrovniku. Shod je pozdravil brzojavno sv. Očeta in unionistični shod Velehradu. Dijaški shod sam pa je prejel število brzojavnih pozdravov. Slovenci so v častnem številu (70) zastopani na shodu tudi dva Poljaka in en Čeh sta pozdravila shod v imenu svojih društev. Sklepi in resolucije sestanka izidejo natanko v dijaškem glasilu „Luč“. Na prvi dan shoda smo se popeljali dijaki s posebnim vlakom na izlet v Solin, kjer smo si ogledali starine tega Dioklecijanovega mesta in znameniti Buičev Tuseulum. Iz Spljeta smo mislili prirediti izlet tudi v Kotor, ker pa je bilo skrajno neugodno vreme, smo si upali samo do Gruža, oziroma do Dubrovnika. Tu smo se udeležili evharistične procesije, ki se je vršila v četrtek zvečer. Prišedi v Dubrovnik nas je pozdravil odbor evharističnega shoda v cerkvi dominikancev. Med drugimi je držal daljši govor mil. g. ljubljanski knezofog Jeglič. Ob šesti uri zvečer se je po mestu vršila procesija. Lahko rečemo, da tako sijajne manifestacije počestčenja Najsvetejšega oltar skega Zakramenta Dubrovnik še nikdar ni videl. Občinstva je bilo vse polno iz mesta in okolice v slikovitih narodnih nošah, a pri ugodnem vremenu bi jih bilo morda še več. V sprevodu je šlo deset škofov in okoli 300 duhovnikov. Procesije smo se udeležili tudi mi dijaki korporativno. Bila nas je impozantna četa, blizu 800 nadebudnih mladeničev. Sprevod se je pomikal okoli velikanskih zidov in po glavni ulici tega slavnega in lepega mesta ki ga zavoljo njegove vnanosti, čistosti in dobrega prebivalstva lahko in po pravici imenujemo biser dalmatinskih mest. — Zvečer so bile cerkve in ulice krasno razsvetljene z električnimi žarnicami.

Dijaki smo imeli zvečer v hotelu Imperial svoj komers. Predpolnočjo smo se odpeljali iz Gruža polni najlepših utisov iz divnega Dubrovnika.

Velik je napredek, ki ga mora zabeležiti katoliška misel v hrvatskem dijaštvu od predanjskega leta sem. To mora prijatelje katoliškega gibanja v hrvatskem in slovenskem narodu brezdvomno navdušiti. Posebno pa mora osrčiti dijake same, da se neomajano drže za-

siti prisega, je bilo natlačeno polno ljudi. — Kajti v mestecu je tožba provzročila mnogo govorenja. In vsakdo bi rad videl, kako bo pivovarnar prisegal — na skrivaj so si šepetali — krivo prisegal.

Po navadi tiste dežele je imel duhovnik popred majhen govor, kjer je razlagal važnost prisega in povedal nekatere stavke iz svetega pisma.

„Ne prisegaj po krivem in lastnina vdov in sirot je sveta“.

Po tem govoru, ki je na vse navzoče naredil globok vtis, se obrne sodnik k Rogu in mu ukaže, da ponavlja za njim prisego.

Pivovarnar, ki je bil doslej vglobljen v svoje misli, pogleda ošabno na vdovo Barbaro in dvigne roko.

Smrtna tišina. Vsako oko se upre na Roga. Vdova je imela otroka seboj. Njena desnica je počivala na starjšem, dečku, in z levico je držala mlajšega, deklica.

Kot bi ga hotela prodreti z očmi je gledala vdova v obraz prisegajočega.

Rog je najbrž čutil ta pogled, in ni si upal povzdigniti oči.

Prisega se je zvršila po navadnem obrazcu in pivovarnar jo je izgovarjal s krepkim glasom. Ko pa je prišlo do konca: „Tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj, amen“, ga je spreletelo, kakor neka groza po vsem telesu.

Po končani prisegi je hotel oditi. Kar stopi vdova Barbara pred njega in reče z ostrim glasom:

„Naj vam oprostijo Bog, da ste mojega pokojnega moža še v grobu naredili lažnjivca. Jaz vam ne morem. Ker ste pa že teh 200 goldinarjev pridelali k vašim drugim, vzemite še te besede. Vi stojite pred menoj bogat, jaz pred vami uboga. Pa prišel bo čas, ko

LISTEK

Kriva prisega.

(Prosto iz nemščine: Starogorski.)

Poznal sem Barbaro Sodnik. Še sedaj mi stoji v spominu in če zatisnem oči se mi zadi, kakor bi stala pred menoj tako ljubka, jasnih oči, kostanjevih lasi, med katerimi je vpletenih nekaj sivih, da bi jo prav lahko naslikal.

Ni bila velika, vendar je imela na sebi nekaj, kar jo je delalo moško. To je bila energija. Ako bi jo pogledal v nedeljo v cerkvi, ko je klečala pred Bogom, zatopljena v vročo molitev, bi težkokočno verjel, s kako energijo gospodari.

Bila ji je pa tudi potrebna.

Po šestletnem srečnem zakonu je postala vdova. Mož ji je zapustil majhen mesarski obrt in tri nedorasle otroke.

To ni bila malenkost za ženo tako samo, zapuščenjo, peljati obrt s tujimi ljudmi.

Žena je bila v polni moči in cvetju in bi se bila lahko še omožila. Ali ona je mislila vedno na pokojnega moža, ki ga je ljubila, na otroke, katerim ni hotela dati očima ne polbratov ali polsester. Z zaupanjem na Boga si je pomagala z lastnimi močmi.

Ob času, ko se začne naša povest, je bil njen mož že kakih pet mesecev pokopan. Zapustil ji je obrt, ki ni bila v najboljšem redu. Kajti mož ni imel časa uravnati stvari. Zjutraj se je bil odpeljal, da nakupi klavno živino in zvečer so ga pripeljali mrtvega domov. Zadel ga je mrtvoud.

Ne bom govoril tukaj o bolečinah vdove

Barbare. Misli pa si tudi lahko vsak, da jo je moralo potreti, kako bi potrla vsako drugo, katera ljubi svojega moža.

Vkljub žalosti je prijala vajeti gospodarstva s krepko roko in glej — delo je bilo bolečino in tugo.

Dela je imela Barbara dovolj.

Dokler je živil mož, se ni veliko brigala za obrt, dasi se je on z njo pogovoril vedno v važnejših zadevah in mu je pomagala pri prodajalni. Za denarne zadeve in knjigovodstvo se pa ni brigala.

Zdaj jo je pa doletelo vse to in na nesrečo je sprevidela, da ni vse v redu. Njen mož je imel mnogo denarja zunaj in v knjigah je bilo zabeleženo vse le na pol. Komu pa je bil dolžan on, o tem pa ni stalo nič v knjigah. Ko je bil mož umrl, so prišli upniki. Dolžniki pa se niso oglasili. Vdova je prodala, kar je mogla, prstane, verižice, lepe obleke — vse — in tako je poplačala dolgove.

V knjigi je bilo zapisano, da je mesar Sodnik posodil Antonu Rogu 200 goldinarjev.

Odvetnik pozove Roga, bil je pivovarnar v mestecu, da pride določen dan k njemu v pisarno.

Pivovarnar je bil znan kot bogat mož, ampak skopuh prve vrste. Vedeli so, da je začel kot ubog, ali kako je prišel do bogastva, tega ni vedel nikdo.

Ko je odvetnik vprašal Roga, kedaj hoče povrniti vdovi 200 goldinarjev, je pomežikal od začudenja.

„O katerih 200 goldinarjev govorite, gospod doktor?“

„E, od 200 goldinarjev, ki ste jih dolžni sodnikovi vdovi, o denarju, ki vam ga je njen mož posodil nekoč“, reče doktor.

„Gospod doktor, jaz ne vem o nobenem posojilu, še manj pa o 200 goldinarjih. Hvala Bogu, jaz nimam sile, da bi si sposodil kaj. Mi imamo sami“.

Nato je pristavil: „Prosim ne govoriva več o tem!“

Odvetnik je vedel, s kom ima opraviti. Hotel je vedeti le, če ima kako pismo ali kaj. Zato vpraša hitro:

„Pravite, da ne veste nič o tem, in vendar imamo dolžno pismo“.

Pivovarnar se zasveti oko veselja.

„Nikdo nima nobenega dolžnega pisma od mene. Če nimate ničesar drugega, se vam priporočam, gospod doktor!“

Z ironičnim nasmehom je zapustil pisarno.

Odvetnik je sprevidel, da je Rog zavarovan od te strani.

Zato mu je zaklical:

„Iskali vas bom potom pravice“.

„Radi mene, ne branim!“

In vložila se je tožba. Pol leta je trpela tožba. Vdovo Barbaro je stala marsikak goldinar, vendar si je mislila: „Kar je prav, je prav. Pravica mora biti. Ne morem mu sicer dokazati, ali vsakdo zna, da je on v krivici. Do prisega pa menda ne bo pustil priti“.

Pa se je podračunila. Pivovarnar je vendar pustil, da je prišlo do prisega.

To je bil za ubogo vdovo hud udarec. Upanje, da dobi tožbo, denar je šel za denarjem. In sedaj naj vse to zgubi! Svetovali so jej naj ne pusti, da bi se prisegalo, ker jo to stane še več. Ali ubobožana vdova reče ponosno:

„In če imam prodati črevlje raz nog, naj priseže!“

V sodnijski dvorani, kjer se je imela vr-

počete poti, ki je edino prava in iz katere sme hrvaško in slovensko krščansko ljudstvo pričakovati boljše krščansko inteligenco, ki je tako krvavo potrebuje.

Politične vesti.

Izvolitev tržaškega župana. V ponedeljek ob enajsti uri je bila sklicana prva seja novega tržaškega občinskega sveta v svrhu izvolitve župana in obeh podžupanov. Galerije so bile močno obiskovane. Od 80 svetovalcev jih je bilo navzočih 77. Sejo je otvoril starostni predsednik Budinčič, nakar je dvorni svetnik vitez Fabiani zapisal svetovalce v imenu odsotnega namestnika. Italijanski in slovenski zastopniki so storili obljubo z besedami: „Tako mi Bog pomagaj“, socialisti pa z besedo: „Obljubljam“. Odsotni so bili trije svetovalci Cosulich, Rybar in Ricchetti, ki so se opravičili. Na to se je začela volitev župana. Oddanih je bilo 77 glasovnic, od teh 56 veljavnih in 21 praznih. Od veljavnih glasov je dobil 55 glasov Dr. Valerio, ki je bil torej izvoljen za župana. Večina in galerija sta ga navdušeno pozdravljale, gospe so metale cvetlice iz galerije. Dr. Valerio se je zahvalil na izvolitvi in povdarjal, da bo, če bo od cesarja potrjen, vršil svoje dolžnosti kot zvest vojak svoje domovine. Povdarjal je sicer svojo lubezen do Trsta in dežele, pristavi pa tudi, da kdor goji odkritosrčno in globoko čuvstvo za lastni narod, ta umeje tudi slično čuvstvo v onih, ki so drugega plemena; on bo spoštoval narodnost drugih, ter se vzdignil le takrat, ko bo šlo za obrambo lastnih pravic a nikdar iz nekulturnih predsodkov. — Večina in galerija sta sprejeli z velikim odobravanjem te besede novega župana, kateremu so čestitali vsi navzoči svetovalci. — Pri volitvi prvega podžupana je dobil Dr. Ricchetti 55 glasov, 21 glasovnic je bilo praznih. Izvoljen je bil torej Ricchetti, ki je pa sedaj v nekem kopališču. Pri volitvi drugega podžupana je dobil Dr. Daurant 55 glasov, Dr. Rybar 10 glasov, 10 glasovnic je bilo praznih. Pri naznanilu, da je dobil Dr. Rybar 10 glasov, je galerija zvižgala. Člani večine so izvoljenemu Dr. Daurantu čestitali. Kmalu popoldne je bila seja zaključena. Po seji sta se po starem običaju odpejala župan in podžupan v galavozu na namestništvo, kjer ju je sprejel v imenu namestnika dvorni svetnik Fabiani. — Novi tržaški župan Dr. Alfons Valerio, se je poročil v Trstu, dne 18. julija 1852. Oče mu je bil trgovec Angelo Valerio. Obiskoval je tržaško mestno gimnazijo, pravne študije pa je dovršil v Gradcu. Deloval je v odvetniški pisarni dr. Tonicellija do leta 1884, ko je postal samostojen odvetnik. Leta 1897 je bil izvoljen v mestni zastop, leta 1906 pa je postal podžupan. V zadnjih 59 letih je imel Trst 8 županov in sicer: Muzio de Tommasini Stefan de Conti, dr. Karol Poren'a, dr. Maksimilijan d'Angeli, dr. R'hard Bazzoni, dr. Ferdinand Pittori, dr. Karol Dompieri in odvetnika dr. Scipio Sandrinelli.

Ker je novoizvoljeni župan dr. Valerio nemškega jezika le za silo, slovenskega pa prav nič zmožen, bo prvi župan prvi podžupan žid dr. Ricchetti. Njemu bo pa stal ob strani drugi podžupan dr. Daurant, neki odpadnik, ki je svoj čas izstopil iz katoliške cerkve in postal brezverec, da bi se poročil z neko židinjco. Tako bo Trst shranjen v dobrih rokah!

bo prav narobe. Bog mi bo pomagal. Vi boste berač. Pri mojih vratih bodele prosili kruha. Vsak se vas bo ogibal in to tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj! Amen!

„Pusti me!“ je zavpil Rog. Vdova odstopi. Ljudstvo se mu je odmaknilo kakor od okuženca. In tako je odšel iz dvorane.

Tudi vdova je šla. Mnogi so zrlj pomilovalno za njo in mislili, bo se li vresničilo njeno prerokovanje.

* * *

Od onega časa je poteklo mnogo let. Čas gre hitro kakor veter; od kod in kam gre, kdo to ve.

In v 20 letih se mnogo dogodi. Vdova Barbara je pridno gospodarila in Bog je blagoslovil njeno pridnost. Mala obrt je procvetela, njeni dohodki so se množili. Imela je veselje nad otroci, nad njihovo srečo. Obadva starejša sta bila dečka, mlajša deklica. Dečka sta se izučila mesarije in prevzela obrt. Ko se je še deklica omožila s pridnim gozdarjem, so bile vdovi izpolnjene njene srčne želje.

Z zetom je odšla na njegov dom. Novo življenje se je začelo. Zetovo stanovanje, ponosna gozdarska hiša, je ležala tri ure oddaljenega mesteca, na koncu vasi. Prvi dve okni ste bile obrnjeni v vas, zadnji dve v gozd. Stariča, ker leta so jo postarale — je imela dovolj opravila. V novem gospodarstvu je čez glavo dela. In pozneje, ko je doživela še to srečo, da je zibala vnuka, se ji je večkrat porosilo oko.

„O Bog, o Bog, kako sem zaslužila to srečo!“

Vnuk pa je rastle. Po zimi so jo obiskali dostikrat vnuki. Oba sina sta se poročila in leto za letom je prineslo nove vnuke.

Vdova je djala večkrat, ko je božala krog sebe otročiče:

AVSTRO-OGRSKA.

Bode li deloval državni zbor v jesenskem zasedanju? Obstrukijske stranke se po izjavah njihovih voditeljev še ne nameravajo umakniti iz bojišča. Volivci vseh strank, ki so stale v obstrukijskih vrstah, so svojim poslancom izrazili zaupanje in odobrili obstrukijsko. Zato se vedno jasneje izraža obstrukijski program: vreči Bienensthovo vlado in streti protislovanski vladni sistem. To dela vladi skrb. Z njeno vednostjo in po njenih željah vabi načelnik vladnega „Poljskega kluba“, Dr. Globinski na 17. avgusta na Dunaj na konferenco voditeljev vseh drž. zbornih klubov razven socialdemokratskega v svrhu neobveznega pogovora in posveta, kako omogočiti delovanje državnega zbora. Uspeje li ta pomirjevalna igra, kdo zna? Od njenega izida je najbrže odvisna usoda prihodnjega zasedanja drž. zbora ali celo tega samega.

IZ ŠPANSKE.

Delo revolucionarjev na Španskem ni uspelo, kakor so mislili svobodomiselniki vseh vrst in vseh narodnosti. Sedaj je vzpostavljeno mir po celi deželi, tudi v precej razdejani Barceloni, kjer se izvršuje razsodba pravice nad zverinskimi hudodelci. Vlada se je že izjavila, da se v kratkem spet podeli ljudstvu ustavne pravice. Katoliška Španija ima torej še moč, da ne postane terišče anarhistov in socialnih demokratov in politično razsulo.

Na bojišču v Afriki je obrnila bojna sreča Špancem prijaznejše lice. Marokanci so bili že parkrat poraženi in so se morali umakniti. Ko se v kratkem spet podeli ljudstvu ustavne pravice, v kateri stoji v prvih bojnih vrstah več princev in plemenitavev, zadajo Španci odporni moči domačinov nedvoumno smrtni udarec.

BALKAN.

Na Balkanu, tem narodno-političnem vulkanu, pa grozi vojna med Turčijo in Grško radi otoka Krete, kojega kršč. prebivalstvo grške narodnosti stremi vedno za ciljem združenja z grškim kraljestvom. Povod razporu je dalo razobešenje grške zastave na Kreti, čemur je ostro ugovarjala turška vlada pri grški vladi in zahtevala od te, da se odpove Kreti in zatre to gibanje. Velevladi, ki imajo nadzorstvo nad Kreto delujejo pomirjevalno pri turški vladi, ki pa v kljub temu oborožuje vojsko, katero zahteva tudi ljudstvo. Bati se je tudi upora krečanskega ljudstva radi prepovedi razobešanja grške zastave. Morda se še posreči diplomatom odvrniti vojno nevarnost!

NOVICE.

n Letno zborovanje krščansko-socialne Zveze, ki se je imelo vršiti dne 22. t. m. pri sv. Ivanu, je radi predsednikove bolezni odnešeno na 5. septembra t. l. in se vrši istotako pri sv. Ivanu po vspredu, ki ga pravočasno objavimo.

„Zdim se, kakor rodovitno drevo! O kakov blagoslov, kakova sreča!“

Pivovarnarju se pa ni godilo tako dobro. Od dneva, ko je krivo prisegel, mu je jelo iti vse narobe. Njegova ponosna postava se je vpognila. Od trenutka, ko ga je pretreslo, izgovarajoč besede: „Tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj!“ je bila strta njegova moč. — Vest ga je vznemirjala. In to je hujska bolezen, kakor kakoršnakoli telesna. Prej se mu je zdelo, kot bi ne bilo vesti. Ali po onih vdovinih besedah se je vzbudil ta notranji glas, ta črv in glodal in glodal... Po ušesih mu je brlelo: Krivoprislužnik! Na tebi visi prokletstvo! In ko je v skrbeh in delu za hip nehal ta glas, se mu je potem vrnili silnejši: Ti si proklet! Ubobožal boš!

Tako je šlo vedno naprej. Nesreča za nesrečo ga je obiskavala. Ženo in sina mu je pobrala kolera. Le on je še živel. Kjer je imel izposojen denar, so ljudje ubožali. Ogenj mu je vpepelil hišo.

Tako ga je zadeval udarec za udarcem — in postal je revež. In ono prokletstvo se je jelo izvrševati. Bil je od vseh sovražen in v nesreči se je to še povišalo. Prišlo je tako daleč, da je moral beračiti. Hodil je od hiše do hiše in p osil: „Košček kruha za siromaka, košček kruha!“

In marsikateri ga je bil odgnal in mu rekel:

„Idi, idi! Zdelo bi se mi greh, če bi ti kaj dal!“

Spočetka so se mu posvetile oči in stari ponos se mu je vzbudil. Vpognjeno telo se je zravnilo in trda beseda mu je že ležala na jeziku.

Pa oglasila je zopet vest: „Na kolena, prokleti!“

In mesto srda je zaprosil:

„Imejte usmiljenje!“

S časoma je postalo še hujshe. Um se mu je zmračil. Dečki so metali za njim kamenje in kazali za njim:

„Tam gre bogati pivovarnar!“

n Škof Stariha, ki se je bil odpovedal svoji škofiji v Ameriki, sedaj stalno naseli v Ljubljani. Ameriški škof Trobec pa odpotuje jutri nazaj v Ameriko.

n † Č. g. Frane Svetičič. Dne 2. avgusta je umrl v Tomaju na Krasu po štiriletni, mučni bolezni č. g. Frančišek Svetičič, duhovnik v pokolu. Pokojnik se je poročil v Cerknem na Goriškem leta 1839. in je bil sedaj v 71. letu starosti. V duhovnika je bil posvečen 1863. leta. Pogreb se je vršil dne 4. t. m. Vodil ga je preč. monsignor Matija Sila, tomajski dekan, v spremstvu petero drugih duhovnikov. Blagi pokojnik se priporoča v molitve. Naj v miru počiva! (Zadnjič došlo prepozno. Op. ur.)

n † Franc Mlakar. V soboto, 31. m. m. je umrl v Hošnici na Štajerskem po kratki bolezni tamošnji župan in podpredsednik „Slovenske kmečke zveze“ g. Franc Mlakar. Pogreba sta se udeležila poslanca dr. Korošec in Fr. Pišek. Za narodni pokret v slovenjebistriškem okraju ima rajni mnogo zaslug. — Svetila mu večna luč!

n Vsed pretesnega prostora smo takrat žal prisiljeni odnesti dvoje važnih poročil na prihodnjo številko. Poročila o evharističnem shodu v Kolinu in o II. unionističnem shodu na Velehradu objavimo v prih. številki.

n Maše ni bilo. Prejeli smo z ozirom na zadnjič priobčeno notico gornjega naslova sledeče pojasnilo, ki je tu lojalno priobčujemo:

G. urednik! V „Zarji“ iz dne 7. avgusta t. l. imate med drugim tudi dopis, ki se bavi z razmerami „Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro“, v katerem pravi Vaš dopisnik, da imenovana družba nima že nekoliko let maše na dan svoje glavne skupščine, posebno sedaj, ko je predsednik družbe Spinčič, ker da tako hoče duša družbe neki Emin-paša itd. Kot član družbinega vodstva in prijatelj rešnice Vam javljam: Sv. maše ni bilo letos v Kastvu, ker je skupščina začela ob 3 popoldne. V jutro se ni mogla skupščina držati, ker pridejo skupščinarji iz Istre z vlakom opoldne. Pri skupščini v Puli ni bilo sv. maše radi neprijaznega zadržanja onih faktorjev, ki bi bili morali dati prostor in vse potrebno za sveto opravilo, in pa tudi radi laških demonstracij, izgedov in dejanskih napadov. Predlaskem je bila skupščina v Pazinu, daroval je sv. mašo g. predsednik prof. Spinčič. Leta 1906 je bila skupščina v Dubašnici, daroval je sv. mašo veleč. g. tamošnji župnik Mužina (v staroslavnem jeziku.) Leta 1905 je bila skupščina v Livadah tudi s sv. mašo in tudi prejšnje skupščine so imele redno sv. mašo. Če hoče Vaš dopisnik obracunati z nekim Emin-pašo, prosto mu. Družbin tajnik Car Emin pa je v družbenih stvareh podvržen ravnateljstvu in mora njegove sklepe izpolnovati. Vsi odborniki so hoteli pri letošnjih volitvah izročiti odborniško čast, a skupščina ni hotela o tem nič znati in soglasno na novo izvolila stari odbor. Kdor je želel kaj popraviti, preurediti, prenoviti, voliti ali voljen biti, bi bil lahko prišel na skupščino in tam pokazal svojo moč in dobro voljo; zahrbtno koga napadati pa ni vitežko. Pomniti moramo, da je „družba sv. Cirila in Metoda za Istro“ kulturna ustanova za istrske Slovence. Kulturne ustanove podpirajo vse kaste pri vseh narodih. Učimo se od Nemcev, Lahov, Poljakov, Čehov itd. Istrska družba je vredna podpore. Katoliškem časopisu se priporoča, da njene interese brani. Hvalevredna je v

Bilo mu je pa vse jedno. Večkrat je postal na kakem oglu in govoril:

„Kruha, kruha za siromaka!“

In v tej moralni toposti ni več gledal na svoje telo. Lasje in brada s. mu rastle divje, kakor trava v gozdu. Njegovo ležišče je bilo v kakem listnjaku ali skednju.

Letošnja zima je bila prav stroga. K temu se je pridružilo slabo leto in ljudje so pridelali jako malo. V mestu se ni našla nobena usmiljena duša, da bi se bila usmilila Roga.

Šel je na deželo. Šel je dolgo, moči so ga zapuščale in padel je. Kar se pripelje mimo voz. Konji obstoje. V vozu — božja previdnost je hotela — je bil starejši sin vdove Barbare. Skoči z voza, da pogleda kdo je. Lahko si mislimo njegovo presenečenje in grozo, ko zagleda bogatega pivovarnarja na videz mrtvega. Naloži ga v voz in ga odpelje v vas. Bil je danes materin rojstni dan. — Njegov brat z družino je bil že včeraj odšel in on je moral ostati radi obrta. Tako se je peljal danes sam. Med vožnjo je poskušal obuditi Roga, ki je ležal, kakor mrtev. Mesar požene konje in kmalu je pri gozdarski hiši.

Vsi mu hite nasproti. On pa skoči k materi in reče poljubivši ji roke:

„Mati, božji blagoslov nad Vas!“

Nato popelje gozdarja v stran in mu pove, koga ima na vozu. Mati naj o tem ne zve ničesar. Ko so šli v hišo, so spravili pivovarnarja v posteljo. Nikdo drugi ni nič opazil.

Pivovarnar se zave. Bil je hudo bolan. Prijela ga je mrzlica. Gozdar je povedal bratom in sklenili so, da morajo povedati materi, koga imajo v hiši.

Vdova je zbledela, ko je to slišala in rekla:

„Bog me je tako bogato oblagodaryl, bila bi mu nehvaležna, če bi se reveža ne vsmilili.“

Z veseljem in zabavo je bilo seve za

tem pogledu požrtvovalnost istrske duhovščine; posebno pa je za družbo zaslužno uredništva „Pučkga Prijatelja“, ki v duhu škofa Mahniča gleda, da družba uspeva, eventualno da se popravi, če kaj ni v redu. Ne pustimo si očitati, da znamo le podirati, ne pa zidati. Neresnična kritika oseb in stvari je nemorelna in za moža nedostojna.

Volosko, dne 8. avgusta 1909.

Defar Šime, župnik.

Dostavek uredništva. G. župniku smo hvaležni za pojasnilo, ki smo je lojalno priobčili v celoti drže se pravila: Da se resnica prav spozna, je treba čuti dva zvana. Veseli nas, če je v istrski družbi res tak duh, da jo lahko podpirajo „vse kaste“ istrskega naroda. Vemo tudi, da se biskup Mahnič veliko trudi, da bi vzdrl družbo v pravem tiru, s kolikim uspehom, nam ni bližje znano. Da smo dali zadnjič mesta svojemustrskemu dopisniku, k temu nas je določil isti čist namen, ki ga imamo tudi danes, ko priobčujemo od g. župnika nam došlo pojasnilo. Principielno podirati nečemo, če se kaj slabega podere, za tem ne žalujemo. Kulturne ustanove imajo lahko različne tendence in stoje lahko na različnem svetovnem nazoru. Zato pa ni vedno res, da jih podpirajo ali morajo podpirati vse kaste pri vseh narodih. Da ne gremo daleč po zgled, je dovolj, če povemo, da je slovenska družba sv. Cirila in Metoda že vrgla vun krščansko misleče slov. ljudstvo, ki se zbira sedaj krog sklada za obmejne Slovence. Primerjaj tudi nemško „Ostmark“ proti nemški „Südmark“. To je tako naravno, da si kaj bolj priprostege ne moremo misliti. — „Kulturni“ pojem ni najvišji pojem, temveč sam podvržen višjim načelom, ki določajo njegovo smer in njegovo notranjo vrednost. Takozvana „kulturna“ ustanova je lahko dobra, a tudi lahko slaba, kakoršna je njen temelj. To, da je „družba sv. Cirila in Metoda za Istro“ narodna kulturna ustanova, to še ni ultima ratio, radi katere bi jo morale vse kaste podpirati. Vredna je splošne podpore le tedaj, če dela v smislu celokupnega istrskega naroda na krščanski podlagi v proslah istrske dece. Če je v istrski družbi res tako, potem smo mi prvi, ki se tega veselimo in ki smo pripravljeni jo podpirati ne, ker je kulturna ustanova, ampak ker in v kolikor deluje za kulturo istrskega ljudstva na zdravi kat. podlagi. — V ostalem ima besedo naš istrski dopisnik.

n Veliki sestanek slov. kat. narodnega dijaštva v Ljubljani. Slov. kat. narodno dijaštvo priredi svoj glavni sestanek v Ljubljani dne 30. in 31. velikega srpana in 1. kinavca in vabi nanj vse prijatelje in somišljenike. Spored mu je:

V ponedeljek, dne 30. vel. srpana: Ob pol 3. uri zborovanje znanstvenih odsekov akad. društev „Danice“ in „Zarje“ v mali dvorani hotela „Union“. Nato občni zbor „Leonove družbe“.

Ob 7. uri zvečer pozdravni večer v veliki dvorani hotela Union.

V torek, dne 31. vel. srpana:

Ob 8. uri jutraj sv. maša v stolnici. Po sveti maši občni zbor „Slov. dijaške zveze“ v veliki dvorani „Uniona“.

Od 2.—4. ure popoldne zborovanje organizacijskih odsekov akad. društev „Danice“ in „Zarje“.

danes končano. Vdova pristopi k bolniku, da mu streže. Ležal je v mrzlici in govoril v pretrganih stavkih. Preklinjal je, potem zopet molil. In v sredini teh blodenj je vzkliknil: „Kakor gotovo mi Bog pomagaj! Ti si proklet!“

Tako je šlo naprej. Pozvali so zdravnika.

Ta je odmajal z glavo in ni dal nič upanja.

Proti večeru se je bolnik zavedel, odprl je oči in stokal:

„Košček kruha za siromaka!“

Ko je spoznal vdovo je dvignil roke in prestrašeno šepetal nekaj nerazumljivega.

Nato je zopet onemel.

Nov napad ga je stresel. Pojavila so se smrtna znamenja. Poslali so po duhovnika. Po sprejetju sv. zakramentov je bil mirnejši. Njegovi prsti so vednomer trgali odejo. Oči so mu bile osteklenele in zdelo se je, da izdahne vsak trenotek.

Pa postal je še mirnejši, oči so dobile pravi lesk. Spoznal je okrog stoječe in prijel vdovo za roko in jo poljubil.

„Odpustite, odpustite!“

Stariča je zaplakala.

„Jaz sem vam že davno odpustila!“

Čez nekaj časa ga je napadla zopet mrzlica. Tresel se je od mraza, na čelo mu je stopil vroči pot.

„Zraka, zraka!“ je klical.

Hipoma je mrzlica odnehala. Ali smrt je stala že pri postelji. Škripal je z zobmi, oči so se mu obračale in pesti stiskale. Nato se je stresel konvulzivno, kratek, pridružen krik — in končal je.

Duhovnik je molil. Gozdar ga je pokril s prtom. Vdova Barbara pa je molila glasno očenaš in vsi so molili.

Čez dva dni so ga pokopali...

Vdova pa je živela še nekaj let, srečna med svojimi otroci in vnuki.

Konec.

Ob 4. uri popoldne nadaljevanje obnega zboru S. D. Z. Naše obrambeno delo. (Ref. cand. iur. A. Ogrizek, "Zarja".)

Ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek gg. starešin akademičnih društev "Danice" in "Zarje".

V sredo, dne 1. kimavca:

Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Nato zborovanje v veliki dvorani hotela "Union".

1. Slovensko vseučilišče in Jugoslovani. (Ref. phil. I. Mazovec, "Danica".)

2. Profanna in teološka znanost. (Ref. theol. I. Omahen, Ljubljana.)

O 3. uri popoldne:

3. Zgodovina naše ljudske izobrazbe. (Ref. cand. iur. F. Kovač, "Zarja".)

4. Dijastvo in socialno delo. (Ref. cand. iur. A. Veble, "Danica".)

Ob 7. uri zvečer komerz v veliki dvorani "Uniona".

Pri pozdravnem večeru in komerzu sodeluje Slovensko glasbeno društvo "Ljubljana".

Dijaki, ki se nameravajo udeležiti sestanka in reflektirajo na to, da jim preskrbi pripravljalni odbor stanovanje, naj se priglase nemudoma na naslov: Stanko Masič, stud. iur. Ljubljana, Zalokarjeva ul. 10. Ker hoče pripravljajni odbor preskrbeti za skupne obede, naj vsakdo javi, ali se udeleži tudi teh. Po sestanku se vrši pri sv. Joštu nad Kranjem socialni tečaj za dijake. Trajal bo od ed 2. kimavca popoldne do 4. kimavca dopoldne. Vodila ga bosta gg. Dr. Jan Evg. Krek in prof. Evg. Jarc. Oglase zanj sprejema gori imenovani.

n Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda na Jesenicah. Udeležba ni bila posebno velika. Na zborovanje so prišli tudi zastopniki koroških Slovencev, narodno delavni močje, kot župnik Ražun, župnik dr. Arnejec, župnik Treiber in urednik "Mira": Glavna točka zborovanja je imela biti poravnave razpora, ki je nastal med družbo in katoliškim šolskim društvom na Koroškem. Do poravnave ni moglo priti, ker niso poštene ljudski voditelji koroški mogli priti do besede vsled vpitja skupščinarjev. Neki dr. Rostohar se je celo upal reči, da se Korošci znajo samo široko-ustiti, nakar je g. župnik Ražun užaljen zapustil zborovanje. V vodstvo so bili voljeni Aleksander Hudovernik, Iv. Vrhovnik, profesor Fr. Vajda (mesto dr. Svetina). V nadzorništvu: Dr. Ilesič, Štibler, dr. Müller, dr. Raznihar, M. Prosekar. V razsodišču: Dr. Hudolič (mesto Ražuna), dr. Triller, Karol Šavnik, Jakob Kogoj, dr. Tekavčič.

n Ne v Ameriko! — V ameriškem listu "Ave Maria" čitamo:

Na razna vprašanja za svet odgovarjamo rojakom, da po Združenih državah še ne vladajo dosti boljše in ugodnejše razmere, kakor so. Dela se skoro povsodi, toda le po malem. Zato so zaslužki mali in življenje drago. Rokajom ne svetujemo sedaj se izseljivati. Dalje naj opozorim rojake, da ima naseljeniška oblast namen, strogo ravnati se po naseljeniških postavah. Zato naj bodo rojaki pri izseljivanju zelo pazljivi. Predno odidejo od doma naj pazijo:

1. da si preskrbe dober in zanesljiv naslov onega, k kateremu gredo;

2. da vzamejo seboj toliko denarja, da bodo imeli pri vstopu v Ameriko vsaj 25 dolarjev v žepu;

3. naj se gotovo obrnejo na Rafaelovo družbo v Ljubljani za priporočilen listek.

Dalje resno svarimo rojake, da naj nikar ne mislijo, da je Amerika pribežališče "zlobnežev", da se more v Ameriko kar tako priti. Ameriška vlada pazi, da prihajajo vanjo samo taki, ki bodo mogli državi in sebi biti v korist, ali vsaj ne v škodo in nesrečo. Kako razočarani so taki, ki pridejo sem, pa se morajo vrniti predno stopijo na ameriška tla. — Popolnoma je napačna misel, da je v Ameriki vse dovoljeno in vse prosto. Hudo-bija je tudi tu hudobija. Iste božje in enake državne postavbe veljajo tudi tu.

Enako naj ne gre na pot, kdor ni trden za delo in ni pravilno razvit. Če se doma ne more preživeti, kako se bo pa preživel v tujini.

Mož, nikar ne hodi sam v Ameriko. Ako gre eden, pojdita oba, ali pa nobeden. Ako gresta iskat sreče, pojdita jo iskat oba. Oba jo bosta preje našla kot eden.

Sploh: predno greš od doma, premisli enkrat, premisli dvakrat, da, trikrat raje prej premisli, predno se odločiš za ta korak, da ga ne boš bridko obžaloval, ko bo že prepozno.

Družba sv. Rafaela.

n Vreme. — Hudo nevihti s točo so imeli tudi v ljubljanski okolici. V bčini št. Vid nad Ljubljano je toča v nekaterih krajih popolnoma, v nekaterim deloma potokla. — Toča je padala debela kot orehi in pobila veliko šip tako tudi na škofovih zavodih. Uničeni so poljski pridelki posebno pa sadje. Še hujše pa je opustošila v izanski občini pri Ljubljani. Tam je padala debela kakor kurja jajca. Uničeni so popolnoma vsi pridelki. Škode je nad 80.000 K. Še drugi dan je bilo toliko toče, da bi jo lahko nakladal z lopato. — Na Notranjskem okoli št. Petra, Zagorja in Knežaka pa je letos še hujša suša kakor lani. Zagorska mlekarja dobiva do sto litri manj mleka na dan kakor po navadi, ker nima živina primerne paše.

n Kako se opravičujejo. — V Krškem je slavil tamošnji Sokol "razvitje" svoje zastave. S tem je bil združen tudi nekaj sestanek Sokolov iz Hrvatskega, Štajerskega in Kranj-

skega. Kakor drugod pri sokolskih slavnostih je bilo značilno tukaj, da niso imeli ne sv. maše (v nedeljo), niti ni bila zastava blagoslovljena. V opravičenje, zakaj ni bila zastava blagoslovljena, pravijo zagrebške "Novosti": "U novije doba naše svečenstvo drži s sa so-vražnicima slovenskoga naroda. Zato mi ne možemo slijediti nikoga, tko proti našemu narodu radi".

To je skrajno nesramen napad hrvaškega lista za slovensko duhovščino. Ali je hrvatski časnikar tako slep, da niti od daleč ne pozna razmer na slovenskih tleh, ali je pa tako zloben, da hoče nalašč blatiti. Če bi vsaj nekaj poznal zgodovino narodne probuje na Slovenskem, bi pač moral znati, da se ta začinja in končava s slovensko duhovščino. Če bi hotel biti pravičen, bi moral vsaj to priznati, da noben slovenski duhovnik ni podpisal pogodbe z Nemci, kakor jo je podpisal veliki "Sokol" g. Ivan Hribar! Proti taki zalogi bo potreben tudi med brati Hrvati radikalen boj, kakoršnega smo bili in deloma še bijemo tu pri nas na Slovenskih tleh. Sedaj, ko zidamo most slovensko-hrvatske vzajemnosti, pa grede ti razdirači narodne sloge hujskati proti najodličnejšim slovenskim sinovom, kakoršni so naši zavedni duhovniki. Lahko jih je sram, če imajo še kaj ponosa v sebi.

n Sestanek slov. katol. nar. abiturijentov bo 28. in 29. avgusta na Vrhniki. Spored: V soboto dne 28. avgusta ob 4. uri popoldne: Otvoritev sestanka v "Katol. Domu". Nato predavanja: 1. Avtoriteta in svoboda pri vzgoji. (Vertovec Al., Gorica.) 2. Kat. narodni dijak in demokracija misel. (Leskovec Iv., Kranj.) 3. Naše dijaštvo in umetnost. (Gabrovšek Fran., Ljubljana.) 4. O praktičnem krščanstvu. (Lukman Fran., Maribor.) V nedeljo, dne 29. avgusta ob pol 8. uri zjutraj: Skupna sv. maša v cerkvi sv. Pavla. Po maši izlet v okolico. Ob 4. uri popoldan igra: Ant. Medvedov "Črnošolec". Po igri prosta zabava na vrtu. Tovariši! Pripiljajla nam je svoboda, ki smo si jo želeli dolgo vrsto let, ki se nam je že naprej smehljala in se nam še smehlja. V tej komaj porojeni svobodi se bomo ločili od srednjih šol, šli bomo v življenje, kamor se bo komu pot odprla. Toda, predno se razidemo, pohitimo še vsi, ki nas združuje ista misel, na svoj sestanek na lepo Vrhniko. To naj nam bo mejnikov študijah in ta sestanek naj nam da veselja in navdušenja za prihodnost. Tudi tebi slavno slovensko občinstvo, ki se zanimas za vsak korak katol. nar. dijaka, ki mu vedno stojiš ob strani, tudi tebi naj velja to vabilo! Tudi ti prid, da se seznanimo in navdušmo skupno za delo krščansko, in pogledi četo naraščaja, ki ima napisano na svojem praporu: "Z Bogom za narod"! Vsi dijaki, ki se nameravajo udeležiti abiturijentskega sestanka, naj to gotovo naznanijo do 15. avgusta, ako še niso storili, na naslov: Kete Janko, abiturijent p. Ajdovščina (Vipavsko), Dolenje 29.

n Cesarjev rojstni dan. Prihodnjo sredo bo 79. cesarjev rojstni dan. Tem povodom bo ob 9. uri v stolni cerkvi sv. Justa pontifikalna sv. maša z zahvalno pesmijo.

n Miramarski park je do nove odreditve zaprt občinstvu, ker je prišla tjakaj bivati nadvojvodinja Marija Jožefa s sinovoma Karlom in Maksimilijanom.

n Splošni štrajk imajo na Švedskem. Povod štrajka je bilo že mnogoletno vrenje med stavbenimi delavci, izmed katerimi je bilo veliko odpuščenih. Sedaj je stopilo v štrajk do 300 tisoč delavcev. Štrajkajo tudi črkostavci, tako da izhajajo le največji listi, pa še ti, v zmanjšani obliki. Vojaštvo je zvesto in čuva javne naprave. Red se do sedaj ni kršil.

n Hrvatsko istrsko katoliško dijaštvo bo imelo svoj pokrajinski sestanek dne 14. in 15. t. m. v Sv. Petru v Šumi in v Tinjanu. Vspored je tale: 1. V sv. Petru v Šumi dne 14. avgusta. 1) A. Defar, st. iur. Katolicizem in nacionalizem. 2) M. Glavič, st. theol. Socialno delo kat. dijakov. 3) St. Brajša, st. iur. Organizacija hrvatskega katoliškega dijaštva. 4) J. Cecinović, st. theol. Katoliški in moderni svetovni nazor. 5) Diskusija o naših kulturnih odnosajih. — Pred sestankom bodo udeležniki pričujoči pri sv. maši, ki se bo darovala ob 9. in pol v župni cerkvi v Sv. Petru v Šumi. II. V Tinjanu, dne 15. avgusta. 1) Sv. maša. 2) Po obedu glavna skupščina hrvatsko-slov. katoliškega akademičnega ferialnega društva društva "Dobrila" s sledečim vspešnim: a) čitanje zapisnika zadnje glavne skupščine, b) poročilo odbora, c) poročilo revizorja, d) volitev novega odbora, e) eventualia. 3) Blagoslov. Nato sledi odkritje spominske ploče na rojstni hiši blagopojnega škofa Dobrile v Ježenju: a) Dobrila kot katoličin in rodoljub, govori theol. J. Cecinović, b) odkritje in blagoslovljenje ploče, c) S. Brajša, st. iur. Hrvatsko-slov. kat. akad. društvo "Dobrila", d) zabava. — Prijateljski "dobro došli" kliče: o) odbor ferialnega društva "Dobrila".

n Štrajk v Ajdovščini končan. Pogajanja med tovarno in delavstvom so imela ta konečni uspeh da bodo imeli delavci 10% poletne oklade na mezdi in da je predsedstvo tovarne obljubilo izboljšati v kratkem delavsko mezdo ter nadzorovati postopanje vodje Ganza z delavci Delavci so sprejeli te pogoje in so se vsi povrnili na delo.

n Realno gimnazijo mislijo ustanoviti na Voloskem. Gimnazijo ustanovi občina sama s hrvatskim učnim jezikom in se baje otvori prvi razred že s početkom tega šolskega leta.

n Konec sveta napoveduje neki ameriški pustolovec in sicer natančno za dan 15 septembra t. l. Taka prerokavanja smo že večkrat

slisali, zato nam ne tud prav nič imponirajo. Morda se najdejo tudi pri nas ljudje, ki bi hoteli takim norcem verjeti. Kedaj bo konec sveta, tega ne ve noben človek.

n Zopet nečedne stvari iz Mesine. O poverjenjih pri razdeljevanju podpor med ponesrečene v Mesini smo že parkrat poročali. Pa še vedno prihajajo na dan novi škandali. Giornale d'Italia poroča o defraudacijah nekega socialističnega svetnika Galatioto. Boljša družina pet oseb, ki se je rešila o potresu, je prebivala dva meseca v hiši tega Galatiota. Družina je bila prej, bogata, a v Mesini je prišla ob vse premoženje. Preskrbnina za to družino se je plačevala iz milodarov, ki so prišli iz inozemstva. Galatioto pa je hotel že pri tej ubogi in nesrečni družini obogateti. Po svojem oskrbniku je predložil račun mestnemu svetu in račun je bil gladko izplačan. Isti račun pa je bil predložen tudi v drugič in tretjič in zopet vsakokrat izplačan. Stvar je šla zato tako gladko, ker je bil Galatioto poročevalec v mestnem svetu in je sam likvidiral te račune. Za dvamesečno preskrbo te družine, ki je štela samo pet oseb, je dobil skupno nič manj kot 4862 lir (približno toliko Kron). Ta socialist pa je prejel tudi še iz dunajske zbirke 8000 lir za nakup hrane in obleke ponesrečencem. A pri natančni in ne napovedani reviziji ni mogel dokazati, kam je djal 5000 lir. Plačati jih je moral in naposled je bil suspendiran kot občinski svetnik. — Hud socialist je tudi poveljnik policije v Kataniji. Ta je dobil 16 tisoč lir, da jih razdeli med uboge reveže. A pri nagli reviziji ni mogel dokazati, kam je vtaknil tri tisoč lir. Španski poslanik je bil izročil županu v Kataniji, tudi pristašu socialnih demokratov, 5000 lir podpore ponesrečencem. Pri reviziji se je našlo, da niso bile nikjer vpisane, ne kot dohodek ne kot strošek. Ker je laška vlada vedela za ta denar, je zahtevala pojasnila. S početka ni bilo nobenega uspeha, ker se je župan trdovratno branil podatki kak račun. Še le, ko mu je državni komisar zapretil s kaznijo, se je udal. Moral je ves vgljufani znesek vrniti. V preiskavi je bilo tudi dognano, kako strankarsko je bil razdeljen denar in hrana. Socialistični prefekt in poslanec v Kataniji De Felice je pa dobil celih 150 tisoč lir podpore ponesrečencem. Ubožci so dobili samo 10 tisoč lir, ostalih 140 tisoč pa je zginilo v nikdar sito socialistično bisago. — Boš, ve kam da zginejo "flike" tržaskih delavcev? j

n Sijajna vožnja grofa Zeppelina po zraku. Nemški Zeppelin je mož, ki ne zgubi tako hitro korajže, to mu je že treba priznati. Zadnji čas se mu je večkrat kaj ponesrečilo, pa se ni zmedil za vse to. Sedaj 5. avgusta pa se mu je prav dobro posrečila vožnja z njegovim zrakoplovom iz Frankobroda v Kolin. Ta pot je približno tako dolga, kakor pot iz Trsta v Maribor na Štajersko. Ob štirih in 24 minut se je dvignil Zeppelin v Frankobrodu v značne višine. Vreme je bilo precej mirno, nagajala pa je gosta megla že od ranega jutra je pričakovalo v Kolinu do sto tisoč ljudi po strehah in ulicah, da se prikaže Zeppelin s svojim zrakoplovom na obnebu. Koliko je bilo navdušenje, ko se je zrakoplov res prikazal. Veličastno je priplul nad mesto Kolin ob 10 uri 35 minut predpoldne. Da pokaže grof Zeppelin vrlino svojega zrakoplova, je obvozil v velikem kolobarju kolinsko stolno cerkev v višini kakih 200 metrov. Potem se je spustil mirno na določenem mestu na tla. Ko se je pozneje vozil grof Zeppelin v avtomobilu po mestu, ga je občinstvo pozdravljalo kakor kakega vladarja.

Jz krasa.

k Iz Repentabra. Jutri popoldne ob 3. uri bo slovesen vsprejem v žensko Marijino družbo. Po slovesnosti bo vprizorila dekliska Marijina družba igro "Najdena hči" na prostem na Tabru. Vstopnina je prosta. Prostovoljni darovi se bodo pa porabili v nabavo zastave za žensko in deklisko Marijino družbo.

Jz Jstre.

i Iz Doline. Ob ugodnem vremenu se je minolo nedeljo vršila slavnost našega izobr. društva. Moralno smo dosegli velik uspeh. Vtrdili smo se v prepričanju, da naj se naše zabave nikdar ne prirejajo, ne da imela tudi kaj poučnega. Vsaj eno jedrnat predavanje naj se vplete. Tu imate ljudi skupaj, ki jih sicer težko dobite pred oči. Drugo, kar smo se naučili, je pa to: Prireditve ne bode predolga. Rekli so nam: "Vse je bilo dobro, samo predolgo je bilo". (Isto velja o dopisih. Op. ured.) Ljudje iz vnanjih krajev morajo biti ob "Zdravi Mariji" že doma. — Mesto zadržanega g. Tula je govoril v njegovem imenu g. Piščanc iz Škedenja o mladini. Tudi fantom je govoril ugajal. (Glej poseben članek v današnji številki. Op. ured.) Gospodu govorniku iskrena hvala. Pa tudi g. Tula želimo videti enkrat v svoji sredi. Upamo, da pride dne 22. t. m. ko priredimo malo večje predavanje, saj "Zveza" itak ne bo mogla zborovati, ker je g. predsednik bolan. G. Volk je govoril o vseučiliščem vprašanju. Rekel je, da se večina dijakov po tujih visokih šolah od-tuji veri slovenskega ljudstva in da tako dobivamo skoro samo gnilo inteligenco. Razložil je tud pomen slovenske obstrukcije v državnem zboru in dal na glasovanje resolucijo, s katero je okoli 450 zborovalcev odobrilo delo slovenskih poslancev. K vstrajnosti je opomnjal g. Pavlič, zborovanje je pozdravil g. Stanič,

načelnik Marijine družbe iz Trsta, ki je seboj pripeljal tudi svojo hčer deklamovalko. Na kratko so nam govorili še g. Krasevec iz Predloke v imenu svojih ljudi, g. Boljič iz Boljunca in g. Godina iz Škedenja. Sklenilo se je, naj bi se bližnja društva večkrat shajala v medsebojni pouk in vnuemo. Petje je bilo pohvalno, posebno so ugajali srebrno čisti glasovi boljunskih deklet. Pohvaliti moramo Boljunčane, ki so doma pustili ples in nam prišli pomagat. Mačkolci so dobro igrali, žal da na prostem igra ne pride do svoje veljave, za igre treba zaprtega prostora, sicer se glas zgublja. Sploh se da z Mačkolci največ doseči, njihova disciplina nam služi vsem v zgled. Z domačini je veliko težje delati, vendar moramo omeniti, da je mnogo domačih fantov prišlo k naši zabavi in da so pazno poslušali. Domača godba je rešila svojo nalogo prav zadovoljivo. Če se zahvalimo še deklamatorjem in deklamatorkam ter vsem dobrotnikom pri srečkah, smo s poročilom od naše strani pri koncu. Lahko bi napisali še žalostno in sramotno poglavje o razsajanju na nasprotni strani med prvaki "Vodnika" in N. D. O., pa bolje, da pаметen človek o tem molči.

i Iz Rižana-Lazareta. Romanja na Brezje, ki smo je priredili dne 4. t. m. se je udeležilo 650 oseb iz raznih župnij. Kljub preteči nevihti so se nam po vseh postajah lokalne železnice pr druževali mnogobrojni romarji. Ob osmi in pol smo dospeli v Trst, kjer nas je pričakovalo še veliko drugih udeležnikov iz Boršta, Bazovice, Bolunca in Rimanja. Med splošnim navdušenjem in nepopisno živahnostjo smo se kmalu po 10. uri odpeljali po državni železnici proti Gorici. Po vozovih se je veselo, prepevalo, molilo, nekateri so pa občudovali našo lepo slovensko zemljo. Po kratkem odmoru v Gorici smo dospeli ob treh in 10 minut na Jesenice, kjer smo obedovali. Kmalu po štirih smo bili že na Otočah. Dasi je nekoliko roslo, vendar ljudstvo tega skoro da ni opazilo, s tolikim navdušenjem smo stopali proti Mariji Pomagaj, kamor smo dospeli ob peti in četr. Prišedši na Brezje smo bili prisrčno sprejeti od č. oo. frančiškanov, pozdravljeni od srebrnočistih božjepotnih zvonov, pa tudi gosp. učitelj Kuret nas je že pričakoval s svojim vrlim pevskim zborom. V cerkvi nas je pozdravil č. o. Engelbert s kratkim nagovorom, nakar so bili romarji prosti do 7. ure. Tedaj smo imeli po jedrnatu pridigi č. o. Engelberta slovesen blagoslov. Spovedovanje se je zavleklo do 11. ure. Večina romarjev je prečevala noč v cerkvi med petjem in molitvo, nekateri so pa tudi zadremali. — Naslednje jutro se je obhajalo skoro dve uri z malimi presledki, saj so pristopili vsi romarji k božji mizi. Ob 5. uri so pri slovesni maši g. župnika Slamiča kaj lepo peli dekanski pevci. Po kratkem odmoru smo se ob 7. uri zopet zbrali v svetišču, kjer nas je že gori imenovani č. o. še enkrat spodbujal k stanovitosti v dobrem in k pobožnosti do prečiste Device. ter nas jubeznjivo odslovil. Zapeli smo skupno "Česčena bodi, Kraljica" ter z objokanimi očmi in ginjenim srem zapuščali podobo čudodelne in usmiljene Mate o milosti. — Za malo časa smo bili zopet v vlaku, ki nas je popeljal preko Jesenice na Bled. Tu nas je čakalo veliko število ladij, ki so jih romarji v trenutku zasedli. Krasen prizor je bil to na jezeru. Kakor gosi so plavale ladje okinčane s slovenskimi zastavami in vozile romarje na otok. Po vsem bleškem jezeru je zadonela ona krasna "Otok bleški, kinč nebeski" in tej harmoniji so se od svoje strani pridružili še bleški zvonovi. Na otoku nas je ljubeznjivo sprejel gosp. župnik Oblak, kateremu smo zelo hvaležni, ker je hotel tako postrežljivo čakati za mašo na nas do desete ure. Med lepim petjem in pobožno molitvo je kmalu končala služba božja. Po končanem svetem opravilu se je voditelj romanja g. J.

Košir v imenu svojih sobratov zahvala i romarjem za obilno udeležbo, g. učitelju in pevsem za prijazno sodelovanje s petjem in orgljanjem, č. oo. frančiškanom na Brezju in g. župniku Oblaku za prisrčen sprejem in sploh vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je romanje tako lepo izpadlo. Po ogledovanju bleških krasot smo se okoli ene ure odpeljali zopet proti Trstu, kamor smo srečno dospeli ob 6. zvečer. — Ves dan smo imeli krasno vreme. Našega romanja sta se udeležila tudi gg. župnik Cvejn iz Boršta in kaplan Zalokar iz Plavij s svojimi verniki. — Med romarji moramo častno omeniti tudi g. deželnega poslanca in učitelja J. Valentiča s soprogo, ki se ni sramoval javno opravljati svojo pobožnost. Naj bo to v zgled nekemu drugemu učitelju v Istri, ki si je štel v svojo veliko kulturno nalogo agitirati proti-romanju in celo svoje lastne brate in sestro ovirati na udeležbi. No sicer pa so jim konečno pokazali figo in šli vse eno z nami ter bili z nami veseli in zadovoljni. — Romanje nam je vsem ostalo v najslajšem spominu in ljudstvo želi, da bi se še kedaj priredil tak romarski izlet. Bog daj!

Mladini!

(Govoril G. Piščanc na shodu v Dolini dne 8. t. m.)

Z veselim srcem sem prišel v prijazno Dolino in z velikim navdušenjem na veselico Vašega lepo razvijajočega se kat. izobr. društva. Največje veselje pa občutim radi tega, ker velja moj govor mladini, fantom, dekletom pa tudi mladim možem in mladim ženam. Zato mi bodite vsi prisrčno pozdravljeni.

Delj časa sem razmišljal, o čem naj go-

vorim, ker sem hotel, da bi od tega imeli trajnih koristi in ne le hipnega navdušenja. Opozorjam Vas že v začetku, da ne mislim mlatiti prazne slame. Prosim pa, poslušajte me pazljivo, da ne bodo moje besede bob v steno.

Kadar vidi kmet v spomladi na sadnem drevju dosti cvetja, trdno upa, da bo dobra letina. Letošnja pomlad, pravimo, dobro kaže. Če pa pridejo gosenice in cvet uničijo, tedaj ne boš črešnej oral. Če prihruje nevihta in vihar ter cvetje raz drevja poklati, — ne boš ti orehov klatil, domov pojdeš s praznim košem. Zalosten sad je pa, če se cvetje skila. Kilavcev ne mara nihče.

Kar je v naravi pomlad, to je v človeški družini mladost. Revna pomlad — revna jesen, revna mladina, revna človeška družba.

Mladi ljudje so cvetje, iz katerega pričakujemo sadov. Prazno je v najlepšem vrtu, kjer ni cvetic. Prazno, mrtvo je v družini, kjer ni mladih ljudi, prazno bi bilo v vasi, v cerkvi, v čitalnici, v društvu, ako bi ne bilo navzočih mladih ljudi. O da, kjer je mladina, tam je veselje, tam je živahnost, tam je življenje, tam je kratkočasnost.

Toda edino zdravi, čisti, lepotehtični cveti nas res veseli. Suhi, gnili, kilavi, oveneli — nas bolj žalostijo, kakor veseli.

Cvet, ki se blesti v jutranji rosi, cvet ki v solncu zori, cvet, ki ponoči počiva in se krepki, cvet, ki se v koristen sad zvršuje, ta nam je v veselje.

Mladina bodi tak cvet. Mi hočemo, da bodo naši fantje in dekleta modri in pametni ne pa lahkomisljeni in nori, mi hočemo, da bodo naši mladi možje in mlade žene verni in vzgledni!

V takih ljudeh je prava sreča doma. — Taki ljudje tudi svoje bližnje osrečujejo.

Ko je Bog dal četrto zapoved: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da se ti bo dobro godilo na zemlji — jo je dal v prvi vrsti mladim ljudem.

Starejši ljudje mnogi žal itak nimajo več očeta ali matere. Radi bi jih spoštovali, ko bi jih še imeli. A ti v grobu mirno spe. Starejšim ljudem tudi ni več toliko mar za dolgo življenje — in kar se tiče sreče, četudi jo sploh vsi žele, je vendar morebiti lažje pogrešajo starejši, že trjeni in izkušani.

Zato kličem vsem mladim fantom in dekletom, pa tudi mladim možem in ženam: spoštujte očeta in mater, da bote dolgo živeli in da se Vam bo že tu na zemlji dobro godilo.

Edino oni cvet, ki ostane trden na drevju, dokler ne dozori, bo krasno vspel. Kdor se od debla in veje odtrga — iz njega ne bo sadu. Edino oni otrok bo srečen, ki ostane svojim starišem vedno pokoren. Predragi fantje in mladi možje, ki ste junaško stopili v kat. izobr. društvo, vedite dobro, da se morate v izpolnjevanju četrte zapovedi božje še bolj odlikovati, kot drugi, ki niso še v tem lepem društvu. Poprej sem rekel, da je prazna družina, kjer ni mladih ljudi. Sedaj pa Vam rečem, koliko joka, koliko skrbi, koliko žalosti in vznemirja je, če so ti mladi ljudje slabi — in četrto zapoved prelamljajo. Večkrat gre premoženje, katero so nam stariši z velikim trudom in pritrgovanjem pridobili — rakovo pot, — če se mlajši ne potrudijo spoštovati svojih starišev. Mnogokrat ležejo žalostni stariši prerano v grob — radi nepokornih in nevhvaležnih otrok. Veste-li, zakaj Vam toliko priporočam? zato: da bote dolgo živeli in da se Vam bo dobro godilo na zemlji. Ne recite, da spada govor o četrti zapovedi samo v cerkev. Lepo Vas prosim. Če ima kat. izobraževalno društvo koristiti svojim udom, recite mi, ali jim neki ne smé narokovati takih sredstev, ki jim prinašajo dolgo in srečno življenje — zapomnite si — že na zemlji. Odprimo oči! Četrta zapoved, to je božji lek proti socialni bedi.

Drugi, za mladino imeniten nauk je: počivaj ob nedeljah in praznikih in po noči. O sv. maši, o pridigi, o krščanskem nauku, o blagoslovu, o sv. spovedi tu sedaj ne govorim. To Vam bodo že Vaši dušni pastirji v cerkvi tolmačili, prihajajte jih le vedno poslušat in ubogajte jih. Tu govorim o počitku.

Mladina odpodij so po noči! Zakaj Vam to pravim? Zato ker mnogo mladih ljudi po noči ne spi, temveč se po vasi in drugod kladi, druge ljudi moti in pozno v noč ali morebiti proti ranemu jutru ob petelinovem klicu šele domov prihaja — in jutranji zlati čas zamuja. — Marsikak oče, ki hoče v jutru s sinom na delo, ga ne more prebuditi iz spanja. Uboge matere pa tak zaspani ponočevavec še manj sliši. Mladina, pojdi zgodaj počivati, počivaj po noči, a v jutru rano vstajaj še pred stariši.

Tudi vi udje kat. izobr. društva ne zakasnajte se predolgo v društvenih prostorih povodom pevskih vaj, pri rav za igre, predavanj itd., temveč podvizajte se naravnost in ne po ovinkih domov. Počivajte po noči in sicer doma. Toda počitek ni še popoln, dodati moram še to: „Počivajte ob nedeljah in praznikih“. S tem ne mislim reči: da bi ves dan lenobo pasli. Tega ne. Lenuh ne počiva, on gnjuje. Počivati sme le truden človek, in zato mora počivati, da se za novo delo zopet pokrepča.

Proti nedeljskemu počitku je posebno pijančevanje in ples. Pijanec je tembolj tru-

den, čimbolj ga pije. Plesavec je tem bolj truden, čim bolj pleše. Kdor se je v nedeljo dobro napil, ta je truden in bolan ne le v pondeljek, temveč ves teden. Kdor se je v nedeljo dobro naplesal, je truden in bolan ves teden. Kdor večkrat pije, vedno rajši pije, kdor večkrat pleše, vedno rajši pleše. Mladina počivaj ob nedeljah in praznikih, toda ne v pijančevanju in plesu, temveč v čitanju dobrih knjig in edino le katoliških časopisov.

Imel bi za vas, predragi fantje in dekleta še celo vrsto naukov. Ravno tako bi marsikaj povedal mladim možem in ženam. Toda utrudili bi se vi in utrudil bi se preveč jaz. Tudi nimamo danes časa dovolj. Vendar še eno stvar. Vam moram toplo priporočati: Vpisujte se v obilnem številu (kdor ni še vpisan) v katol. izobr. društvo in redno prihajajte na predavanja in društvene prireditve. Kar vam ne morem vsega povedati jaz danes, zato bo polagoma skrbelo društvo.

Kdor pravi, da je kat. izobr. društvo nepotrebno, ta je neveden ali pa zloben. Neveden je vsak, kdor ne pozna dobrega namena kat. izobraževalnega društva in kdor misli, da bo tudi kako drugo društvo, ki se ne imenuje katoliško, da, ki je temu celo nasprotno, prav tako (če ne še bolj) ljudem koristilo. Kdor kat. društvo napada, ni več dober katoličan, četudi pravi, da je. Kdor kat. društvo sovraži, ta sovraži tudi kat. vero (dasi ne precej v začetku in odprto.) Taki nevedneži so res pomilovanja vredni. — Za prazno čast od zlobnih nasprotnikov sv. vere si dajo natvezati, „da smo vsi kristijani, in da radi ljubega miru ni treba novih katoliških društev“. Mladina, to so krivi preroki, po njihovih delih jih bodeš spoznala. Vprašam Te, ali se odlikujejo voditelji protikatoliških društev v spoštovanju sv. vere, v spoštovanju duhovnikov, v izpolnjevanju verskih dolžnosti. Večinoma ne. In če že kdo od teh naprej vrši kršč. dolžnosti, stori to, ker ima to navado od lepe vzgoje svojih starišev, ker se nekoliko boji vse zapustiti in se sramuje, ker hoče služiti dvema gospodoma, ker hoče še druge zase pridobivati itd.

Mladi fantje, dekleta, mladi možje in mlade žene ne zaupajte nič tistim, ki so protivni katoliškemu društvu in katoliškemu listom. Vtrdite se v katoliškem društvu: Spoštujte očeta in mater, počivajte mirno doma po noči in ob nedeljah in praznikih. Varujte se opojnih pijač, tudi če bi jo imeli doma, varujte se jih tudi, ko bi vam kdo zastoj daval. Varujte se neumnega in osodepolnega plesa!

Fantje in dekleta:
Dobro bo za kmeta,
ako verna četa
boste mlada leta!

--- Podpirajte ---
S. K. S. Zvezo v Trstu!

Zasebni dekliški licej, trgovski kurz, gospodinjska in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik je nemški poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurza za slovenščino in hrvaščino. Letna penzija 600 kron. Šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjsko šolo 200 K, za ljudsko šolo 100 K. S prihodnjim letom se otvorijo prvi 4-licejalni razredi. — Na željo se dopošljejo prospekti.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učiteljstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

--- KNJIGOVEZNICO ---

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostitih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje misalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST. — Ulica Cecilia štev. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA,
delavnica za vsa cerkvena dela
v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporočuje za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Kupite čevlje

pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST

(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA
likerjev v sodčkih in buteljkah

JAKOB PERHAYC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerni. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Novo pogrebno podjetje

VIA VINGENGO BELLINI ŠT. 13.

Z bogato opremo za vsakovrstni pogreb ter prodajalnico mrtvaških predmetov, raznih vrst vencev, voščenih sveč, umetnih cvetic, vencev in cvetic za birmance in novice i. t. d., i. t. d.

se je preselilo

V CORSO ŠT. 49

blizu lekarne Rovis.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110

Sprejema hranilne vloge od vsa- **4 1/2 %** in na 60 dnevno odpoved po 4 3/4 %
kega in jih polmeseč obrestuje po Rentni davek plača hranilnica sama

Za varnost vlog jamčijo udje posojilnice, katerih je sedaj okrog 400, solidarično z vsem svojim premoženjem v znesku nad **tri milijone kron.** Posojila daje le svojim članom in sicer na poroštvo po 5 3/4 % in na vknjižbo po 5 1/4 %.

Urađuje se v glavnem uradu pri sv. Ivanu vsak delavnik od 5—7 ure zvečer in ob nedeljah od 11—12. ure dopoldne, v poduradu vsak delavnik od 8—11. ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne.

Načelstvo.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

-- v TRSTU, ulica delle Poste štev. 9. --

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Castito duhovšično opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.80. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadilnice á kg K 2.—. Štekla za večno luč, stenji za večno luč, vrveca za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altare, tiskovine za čč. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitihi in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in
cerkvenih potrebščin vsake vrste.